

TÜSİAD KONJONKTÜR

T Ü R K S A N A Y İ C İ L E R İ V E İ Ş A D A M L A R I D E R N E Ğ İ

SAYI 24

TEMMUZ 2000

Değerlendirme

Üretim ve Enflasyon

Bütçe ve Para Politikaları

Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Genel Değerlendirme ve

Beklentiler

sayfa 1-4

Tablolar

Sanayi Üretimi ve Fiyatlar

Dış Ticaret

Konsolide Bütçe

Parasal Gelişmeler

Milli Gelir

sayfa 5-9

Grafikler

Sanayi Üretimi

Genel Denge

Fiyatlar

Parasal Gelişmeler

Bütçe ve Para Politikaları

Dış Ticaret

sayfa 10-15

2000 ve 2001 Yılı

Senaryoları

sayfa 16

TÜSİAD KONJONKTÜR

www.tusiad.org

adresinde sunulmaktadır.

TOPLUMSAL UZLAŞMA, YAŞANAN ENFLASYONDA DÜŞÜŞ SÜRECİNDE BÜYÜMEYİ HIZLANDIRACAKTIR

I. Üretim ve Enflasyon

İç talepteki canlanmaya paralel olarak birinci çeyreğin sonunda, GSYİH % 5.6 ile beklenenin üzerinde artış gösterirken, GSMH %4.2 büyümüştür.

Uygulanan program doğrultusunda enflasyon ve faiz oranlarındaki düşüş ve bütçede gözlenen disipline ek olarak, 2000 yılının ilk çeyreğinde arzulanan pozitif büyümenin yakalanması umut verici olmuştur. Stabilizasyon programının birincil amacının mali disiplin ve kamunun yeniden yapılandırılması vasıtasıyla faiz ve enflasyon oranlarının sürdürülebilir seviyelere çekilmesi olduğu göz önüne alındığında, üç yıllık bir programda kısa vadede yüksek üretim artışları beklenmemekteydi. Fakat bir önceki sene küçülen ekonomide artan belirsizlikle ertelenen yatırım ve tüketim harcamaları, yılbaşından itibaren faizlerin düşük seviyelerde seyretmesi ve beklentilerin olumluya dönmesi sonucunda iç pazarı canlandırmıştır. Düşük faizli ortamda finans kesiminin politika değişikliğine giderek uzun vadeli tüketici kredilerine yönelmesi, iç piyasada özellikle sosyo-ekonomik statüyle bağdaştırılan dayanıklı tüketim malları ve taşıt araçlarına olan talebi artırarak ticaret başta olmak üzere büyümeyi finanse etmiştir.

• 1999 yılında yaşanan hızlı daralmadan sonra, 2000 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre, GSYİH %5.6 ile beklentilerin üstünde bir artış gösterirken, dış alem net faktör gelirlerinin %50 oranında gerilemesine rağmen, GSMH %4.2 oranında büyümüştür. Büyümede sektörler itibarıyla en önemli katkı 1999 genelinde %6.8 küçülen ticaret sektöründeki %10.1'lik artış olmuştur. Ulaştırma sektörü de %5.7'lik artışla önemli katkı sağlamıştır. İnşaat sektörü ise bir önceki senenin aynı dönemine göre %2.5 küçülerek negatif katkıda bulunan tek sektör olmuştur. Bu küçülmede yılbaşından itibaren depreme ilişkin düzenlemeler nedeniyle yeni inşaat ruhsatı verilmemesi ve mevcutların dondurulması etkili olmuştur. Yılın ikinci yarısında yapılan yasal düzenlemeler ışığında tekrar ruhsat verilmeye başlanması sektörün en canlı olduğu Haziran-Eylül dönemlerinden kaynaklanacak kısmi bir düzelmeyi muhtemel kılmaktadır. Uygulanan enflasyonla mücadele programı çerçevesinde, kurların nominal çıpa olarak kullanılmasının yılın ilk aylarında ithalat ucuzlatmasıyla yaşanan hızlı genişleme ithalat

vergilerinde de yılın ilk çeyreğinde %32.5'lik bir artış sağlamıştır.

Dayanıklı tüketim mali harcamalarında hızlı bir artış yaşanmıştır.

Harcama gruplarına göre bakıldığında özel ve kamu nihai tüketim harcamalarındaki artış sırasıyla %4.6 ve %0.3 olmuştur. Uygulanan kur politikası ve faizlerin düşmesiyle gayri safi sabit sermaye oluşumu ve mal ve hizmet ithalatı %10.6 ve %25 oranında artmıştır. Gayri safi sabit sermaye oluşumunda kamu ve özel sektörde artan makine teçhizat yatırımları etkili olmuştur. Stok değişimindeki yükselişte, ekonomide ciddi daralma yaşanan 1999 yılında eriyen stokların, yılın ilk yarısında kur avantajının da etkisiyle ara ve sermaye malları ithalatındaki hızlı artışla yenilenmesi rol oynamıştır.

• Özel nihai tüketim harcamalarında en önemli artış, yılın ilk üç ayında bir önceki senenin aynı dönemine göre reel olarak %21.8 büyüyen dayanıklı tüketim malları harcamaları olmuştur. Kamu kesiminde ise uygulanan mali disiplin doğrultusunda cari harcamalarda önemli düşüş sağlanmış, devlet nihai tüketiminde çok düşük bir artış olurken, gayri safi sabit sermaye oluşumundaki artış, aynı dönemde %0.3 olmuştur. Özel sektör açısından gayri safi sabit sermaye oluşumu artışı %11.9 gibi yüksek bir seviyede olmuştur.

Dış alem net faktör gelirleri, azalan işçi gelirleri ve artan faiz harcamalarının etkisiyle % 50 oranında gerilemiştir.

Dış alem net faktör gelirlerinde bir önceki senenin aynı dönemine göre reel olarak yarı yarıya bir azalış olmuştur. Gelirlerdeki azalışta aynı dönemde %7.5'lik bir düşüş gösteren işçi döviz girişi etkili olurken, dış aleme giden gelirlerdeki artışta yerleşiklerin artan yurtdışı yatırımları etkili olmuştur. Yılın ilk üç ayında Türkiye doğrudan yatırım amacıyla ilk kez net sermaye ihraç etmiş ve net çıkış 20 milyon USD olmuştur.

İlk altı ayda imalat sanayindeki büyüme, petrol ürünleri dışarıda bırakıldığı taktirde %9'a ulaşmaktadır.

Haziran ayında sanayi üretimindeki artış mevsimsellikten arındırılmış olarak yıllık %2.1

• Yılbaşından itibaren düşen faiz oranları nedeniyle vadeli mevduatlar cazibesini görece olarak kaybetmiştir. Vadelerin kısalmasıyla pozisyonlar likide yakın hale gelmiştir. Döviz tevdiat hesaplarında ise yılbaşından itibaren devam eden bir artış söz konusudur. Temmuz ayı itibarıyla bir önceki senenin aynı dönemine göre M1, M2 ve M2Y reel olarak sırasıyla %20.8, %3.2 ve %12.8 artmıştır. M2Y'nin bileşiminde de yılbaşından itibaren ağırlık döviz tevdiatı hesaplarıdır. Mayıs ayında %49.5'e kadar yükselen DTH'lar Temmuz ayında M2Y'nin %48'ini oluştururken, vadesiz ve vadeli mevduatın payları sırasıyla %7 ve %40 olmuştur. Mayıs itibarıyla repo stoğu yılbaşına göre %100'lük bir artışla 7,816 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Haziran ve Temmuz aylarında ise repo stoğunda çözümler yaşanmış ve Temmuz itibarıyla 6,902 trilyon TL'ye inmiştir. Mayıs itibarıyla repo ve DTH hesaplarındaki çözümlere karşılık vadeli mevduatlarda bir artış yaşanmıştır. Enflasyondaki düşüş ve politika yapıcıların uzlaşmacı ve birleştirici yaklaşımları ile programın güvenini artırması neticesinde, döviz kurunun önceden belirlenen manlarda hareket etmesine rağmen DTH hesaplarında yaşanan artışın ileriki aylarda düşmesi ümit edilmektedir.

• Ziraat Bankası tarımsal kredilerinin özel görev hesabına, Ekim 1998 tarihinde aktarılması mevduat bankaları kredileri serisinde düzeltilindiğinde, Haziran 1999 tarihinden bir yıl sonra krediler ilk defa %2.2 ile reel artış göstermiştir. Temmuz ayında bu trend devam ederek artış %5.7'ye yükselmiştir. Enflasyonun ileriki dönemlerde daha da düşeceğinin beklenildiği ve reel faizlerin negatife indiği ortamda geçmiş dönemlerde ertelenen yatırım ve tüketim kararları 2000'de realize olmuştur. Mevduat Bankalarının tüketici kredileri ve kredi kartlarıyla kullandırdıkları kredilerin tutarı yılbaşından itibaren yaklaşık 2.9 katrilyon TL artarak Temmuz sonu itibarıyla 5 katrilyon TL'ye ulaşmıştır. Özellikle tüketici kredilerinden kaynaklan bu artışta, toplam tüketici kredileri, konut kredisi, otomobil kredisi ve diğer krediler sırasıyla, %254, %159, %280 ve %217 artış göstermiştir. Haziran sonu itibarıyla ulaşılan kredi stokları da yine sırasıyla, 3.5, 0.4, 1.8 ve 1.3 katrilyon TL'ye ulaşmıştır. İç talepteki canlanmayı finanse eden bu genişleme açıklanan ilk dönem GSMH oluşumundaki trendlerin ticaret ve imalat sanayi açısından devam etmesine işaret etmektedir.

• Merkez Bankası, programı destekleyecek şekilde belirlediği para ve döviz kuru politikalarına uygun hareket etmektedir. İlk üç aylık dönemde aylık değişiminin %2.1 olması öngörülen kur sepetinin, bu dönemdeki aylık yüzde değişimi

hedeflenen düzeyde gerçekleşmiştir. Döviz sepetinde ikinci üç ay için hedeflenen aylık %1.7'lik değer kaybı da Haziran itibarıyla gerçekleştirilmiştir. Temmuz ayında da hedeflenen %1.3'lik aylık devalüasyon gerçekleştirilmiştir.

• Faizlerin oluşumunda etkili olan risk primi, bileşenlerinden döviz kuru riskinin en aza indirilmesi ve kamu açıkları ile enflasyonun düşürüleceği yönündeki siyasi kararlılık ortamının etkisiyle düşmüş; artan sermaye girişi ve dış borçlanmayla DİBS ağırlıklı ortalama bileşik faiz oranları Nisan ve Mayıs aylarında sırasıyla %34 ve %39 olarak gerçekleşmiş ve Haziran ayında tekrar %37 seviyesine düşmüştür. Hazine'nin iftalarından az borçlanması, Haziran ayında gerçekleştirilen dış borçlanmada 10 yıl vadeli 750 milyon dolarlık tahvil satımı, hükümette yaşanan gerginliğin normale dönmesi ve yapısal düzenlemeler ve tarım reformunda verilen taahhütlere uyulması ile programa karşı artan güvenle birlikte yaz aylarında mevsimsel olarak düşen enflasyon faiz oranlarını da etkileyecektir.

III. Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Artan dayanıklı tüketim ve yatırım malı talebi ithalatı körüklemiştir.

Yılın ilk beş ayında, artan dayanıklı tüketim ve yatırım malı talebiyle ithalat %37.6 oranında hızlı bir büyüme gösterirken, ihracattaki artış %4.8'te kalmıştır. İthalattaki hızlı artış, sırasıyla %31.7 ile %39.3 oranlarında artan sermaye ve ara malları ithalatından kaynaklanmıştır. Tüketim malları ithalatının Mayıs ayında %79.6 oranında artış göstermesi dikkat çekmiştir. Yılbaşından itibaren düşen faiz oranlarının yarattığı gelir etkisi, kurun düşük seyretmesinin ileriki aylarda devam etmeyeceği beklentisi, oluşan ikame etkisi ve bankaların tüketici kredilerine yönelmeleri ekonomik birimlerin tüketim kararlarını etkilemiştir.

• Nisan ayında %21.6 oranında artış gösteren ihracat, Mayıs ayında en büyük dış ticaret partnerimiz AB'nin para birimi Euro'nun, ABD doları karşısında hızlı değer kaybetmesinin de etkisiyle %2.2 oranında azalmıştır. Önümüzdeki dönemde ihracatın üretimdeki artış eğilimi, Avrupa ekonomisinden gelen iyi sinyaller ışığında kuvvetlenmesi beklenen Euro ve düşen enflasyon oranıyla kapanacak kur makasının etkisiyle artması beklenmektedir.

İthalatta yaşanan artışa bağlı olarak, dış dengede bozulma yaşanmaktadır.

Temmuz ayında geçen senenin sonuna göre, TL'nin ABD doları karşısında reel

değer kazancı %0.5 gerilerken, döviz sepeti karşısında %3.7 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, TL'nin reel değer kazancı, enflasyon oranındaki gerilemeye paralel olarak, rekabet gücünü bozacak şekilde gelişmemiştir.

• 2000 yılı itibarıyla ithalattaki artışın ihracatın çok önüne geçmesi ödemeler dengesinde dış ticaret açığını ilk beş ayda 7.7 milyar dolara yükseltirken, cari işlemler açığı 4.5 milyar dolara yükselmiş ve hükümet tahmini de 5 milyar dolara revize edilmiştir. İlk beş ayda, görünmeyenler kalemi bir önceki yılın aynı dönemine göre, turizm gelirlerindeki %56.8'lik artışa rağmen, işçi gelirleri ve diğer gelirlerdeki azalış ve faiz ödemelerindeki artışın etkisiyle, %2.6 oranında azalmıştır. Geçen sene daralan turizm sektörünün bu sene önemli bir canlanma sürecine girmesiyle, dış ticaret açığındaki bozulmanın turizm gelirleriyle kısmen dengelenebileceği tahmin edilmektedir. Haziran ayı itibarıyla Türkiye'ye gelen turist sayısında önemli artışlar kaydedilmiştir. Geçen senenin ilk yarısıyla karşılaştırıldığında gelen turist sayısı % 28'lik bir artış kaydederek 4 milyona yaklaşmıştır. Özellikle yüksek gelirli OECD ülkelerinden gelen turist sayısında gözlenen yıllık %40 artış tahmini gelirler açısından da umut vericidir. Yılın geri kalan kısmında da devam etmesi muhtemel bu trendin gerek cari işlemlerde gerek büyüme rakamları üzerinde çok önemli etkileri olacaktır.

Sermaye hareketlerindeki olumlu gelişmeler, henüz Rusya krizinden önce bulunulan seviyelere ulaşamamıştır.

Hükümetin yurtdışı piyasalarında uzun vadeli ve düşük faizli borçlanma imkanları yaratması portföy yatırımları başta olmak üzere sermaye hareketlerindeki artış trendini desteklemiştir. İlk beş ayda rezerv hariç sermaye girişi 5.5 milyar dolar olmuştur. İstikrar programıyla birlikte artması amaçlanan doğrudan yatırımlar kaleminde net 99 milyon dolarlık sermaye çıkışı olurken, portföy yatırımları, kısa ve uzun vadeli sermaye hareketlerinde sırasıyla 2.6, 2 ve 1 milyar dolarlık sermaye girişi gözlenmiştir.

• Geçen yılın büyük bir kısmına hakim olan belirsizlikler ve ekonomik daralma doğrudan yatırımları olumsuz etkilemiş ve bu kalemdeki düşüş Mayıs ayında da devam etmiştir. Böylece, Nisan ayı itibarıyla, Türkiye serbest piyasa ekonomisi tarihinde ilk defa yıllık bazda yurt dışına doğrudan

yatırım amaçlı net sermaye ihraç etmiştir. Net hata ve noksan ile beraber rezerv artışı 609 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. S&P'nin açıkladığı yönde Türkiye'nin kredi notunu artırması ve stabilizasyon programının başarıyla devam etmesinin önümüzdeki aylarda sermaye girişlerini olumlu etkileyerek, rezerv artışı sağlaması beklenmektedir.

IV. Genel Değerlendirme ve Beklentiler

Enflasyonla mücadelede kullanılan ortodoks programlar sıkı para ve maliye politikaları ile hedeflenen düşük enflasyona ulaşmayı amaçlamaktadır. Yaşanan örneklerde, kademeli olarak uygulanan programların geniş kesimler üzerine getirdiği yüklerin zaman içinde artmasıyla azalan politik kredibilite başarısızlığa yol açmıştır. Bu nedenle, mikroekonomik boyutta piyasa yapılarını bozduğundan dolayı kısa süreli uygulanma zorunluluğu olan, döviz kuru, fiyat ve ücret kontrollerini içeren heterodoks önlemler ivedi sonuçlar almakta önem kazanmıştır.

- Türkiye'de uygulanmakta olan döviz kuru çipalı dezenflasyon programı da ilk yedi ay için literatürü destekler sonuçlar ortaya koymuştur. Ücretler ve ticarete konu olmayan malların fiyatları programa tepki vermekte görece olarak direnç göstermektedir. Enflasyon ve nominal faiz oranlarındaki düşüş reel ücretler ve gelirden artışa sebep olmuş; oluşan refah etkisi ve ticarete konu olan malların görece ucuzlaşmasının yol açtığı ikame etkisi sonucu tüketim patlaması ve ödemeler dengesi sorunları ortaya çıkmıştır. Programın başında kamu fiyatlarında yapılan artışla sağlanan marj petrol fiyatlarında tahmin edilenin üstünde bir artış sebebiyle arzulanandan önce kullanılmaktadır. Merkez Bankası'nın para kurulu gibi davranma ve sterilizasyon yapmama politikası, yurtdışından beklenenin üzerinde borçlanılması sonucu faiz oranları üzerindeki kontrolünü yitirerek yurtdışı kredi artışının önüne geçememesi programın önemli ortodoks unsuru olan sıkı para politikasını ortadan kaldırmıştır.

IMF'e verilen ikinci ek niyet mektubunda, enflasyonla mücadelede gelinen noktada yapısal dönüşümler için kararlı adımların acilen atılması gerekliliği ortaya konmuştur.

Kamu fiyatlarının tutulması, döviz kurlarının önceden açıklanan hedefler doğrultusunda gerçekleşmesi sonucunda faiz oranlarında hızlı düşüş yaşanması ve uluslararası

fiyatlara paralel olarak belirlenen tarım destekleme fiyatları, maliyetler açısından enflasyon düşüşünü desteklemektedir. IMF'e verilen ek niyet mektubunda da hükümetin üzerinde durduğu husus, enflasyonla mücadelede kalıcı başarılar için, gelinen noktada atılacak yapısal düzeltici adımlarla kamu kesiminin yeniden etkin bir şekilde yapılandırılması gerektiği olmuştur. Konsolide bütçede yakalanan performansın genel kamu dengesinde yakalanamamış olması, mali şeffaflığın sağlanması amacıyla görev zararları uygulamasından vazgeçilmesi başta olmak üzere ele alınması gereken reformların önemini daha da artırmıştır. Niyet mektubunda belirtilen kamunun ekonomik aktiviteye katılımının yeniden yapılandırılması için atılacak adımlar, sağlanan başarıların kalıcı olabilmesi için büyük önem taşıyacaktır.

Yılın ikinci yarısında gelirler politikası güçlendirilmelidir.

Enflasyonun önümüzdeki dönemdeki seyrine ilişkin olarak, önemli bir konu ücretlerin geriye donuk endekslenmesinin kırılmasıdır. Yılın ikinci yarısında gerçekleştirilecek olan tekstil ve metal iş kolu gibi önemli toplu sözleşmeler girdi fiyatları yoluyla özel sektör fiyatlandırma davranışı üzerinde etkili olacaktır.

- Dezenflasyon sürecinde ortaya çıkacak maliyetin toplumsal kesimler tarafından üstlenilmesi için ülke çapında geniş tabanlı bir uzlaşma şarttır. Başarıya ulaşmış tüm stabilizasyon programlarında da toplumsal uzlaşma vasıtasıyla, yapıyı kemiren arzardan kurtulmak için toplumsal yetki devri gerçekleştirilmiştir (Little, Cooper, Corden, et. Al., "Stories of High Inflation and Stabilization", 1995). İsrail stabilizasyon programında, 1984 seçimleri sonucunda kurulan ve "ulusal birlik hükümeti" olarak adlandırılan koalisyon hükümeti enflasyonu indirmeyi ikili misyonunun bir parçası olarak belirlemiştir. Stabilizasyon programı başladıktan bir hafta sonra yapılan kamuoyu araştırmaları ile programın halk nezdinde ne ölçüde anlaşıldığı ve hükümete olan güven soruşturulmuş; hakim olan olumlu görüşe müteakip, uygulanan fiyat kontrollerini desteklemek amacıyla ana işçi sendikası Histadrut ile mutabakat sağlanarak üç ay için nominal ücretler dondurulmuştur (Patinkin, "Israel's Stabilization Program of 1985", 1993). Meksika örneğinde de 1987 yılında işçi sendikaları ve diğer ilgi gruplarıyla dayanışma ve birlik anlaşması olan "PACTO" imzalanarak geniş toplumsal kesimlerin uygulamalara yönelik rızası ve desteği alınmıştır. Uygulanan programlar için geniş kesimlerden fedakarlık

beklenirken, kamunun kendi üzerine düşen görevi yapmayarak mali yapısında daralma ve iyileşme gösterememesi ise tüketim merkezli büyüme artışı ile programın başarısızlığa ulaşmasına neden olmaktadır (Dornbush, "Brazil's incomplete Stabilization and Reform", 1997).

TÜSİAD enflasyonda düşüş ve ekonomik büyüme trendlerinin 2001 yılında da devam etmesini beklemektedir.

TÜSİAD, 2000 yılında ekonominin %4.9 seviyesinde büyümesini beklemektedir. Uygulanacak sıkı maliye politikaları ve büyüme oranına bağlı olarak, bütçe gelir ve gider tahminleri sırasıyla, 33 katrilyon TL ve 46.1 katrilyon TL olup, bütçe açığının 2000 yılında GSMH'nin % 11.1'ine çekilmesi beklenmektedir. Kamu kesimini yeniden yapılandırma çabaları ve düşen faiz harcamaları etkisiyle 2001 yılında konsolide bütçe açığının GSMH'ya oranında ciddi bir iyileşme beklenmektedir. Sağlanan mali disiplin, enflasyonda düşüş trendinin büyüme üzerinde çok baskı yapmadan devam etmesini sağlayacaktır.

- 2000 yılında, Merkez Bankası açıkladığı para programından şapmayacağını ilan etmiştir. Bu doğrultuda, nominal çıpa olarak kullanılan döviz kurlarındaki artışın ilan edildiği gibi yıl sonunda % 19.9 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. TÜSİAD'ın yıl sonu TEFE artış tahmini % 30 ile hükümet hedefinin üstündedir.

- 2000 yılında, uygulanacak sabit kur politikası ile reel değer kazanacak TL'nin, 1999 yılı içinde büyük ölçüde reel değer değer kaybına uğradığı düşünülürse ve ihracatın fiyat elastikiyetinin düşük olduğu göz önüne alınırsa, ihracatı çok fazla olumsuz etkilemeyeceği beklenmektedir. TÜSİAD, en önemli dış ticaret partnerimiz olan Avrupa Birliği ülkelerinde beklenen canlanmanın özellikle ihracatı olumlu etkileyeceğini ve hükümet hedefine uyumlu olarak 28.4 milyar dolara ulaşacağını tahmin etmektedir. Ayrıca, ekonomik aktivitelerde ve ithalat fiyatlarında beklenen yükselmeye birlikte ithalatın artıp 48.5 milyara ulaşacağını tahmin etmektedir. Dolayısıyla dış ticaret açığının, hükümet tahmini doğrultusunda, 20.9 milyar dolara genişleyeceğini öngörmüştür. Bununla birlikte, görünmeyenler kaleminde özellikle turizm kaynaklı beklenen artışın dış ticaret açığındaki genişlemeyi kısmen telafi edeceğini ve cari işlemler dengesinde finanse edilemeyecek bir bozulma olmayacağını tahmin etmektedir.

TABLO 1.1 ÖNEMLİ EKONOMİK VE MALİ GÖSTERGELER (1999-2000)
ÜRETİM VE FİYATLAR

	2000													
	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (DİE, 1997=100)														
Yıllık % Artış	1.1	-3.5	-12.1	-11.8	-8.9	-2.0	3.3	4.0	7.9	1.1	2.8	2.7	2.8	..
Aylık % Artış	1.1	-3.8	-10.2	8.3	5.4	2.4	-0.7	-16.7	10.0	-0.3	3.6	7.0	0.8	..
Aylık % Artış (mevsimsellikten arınmış)	2.8	-3.8	-6.6	0.7	1.1	4.8	1.9	-1.0	5.4	-8.7	10.2	-2.7	1.6	..
KAPASİTE KULLANIM ORANI (DİE, %)	76.3	75.9	70.7	68.4	71.3	71	75.5	73.3	74.0	74	76.9	76.4	76.6	..
TOPTAN EŞYA FİYATLARI (DİE, 1994=100)														
Yıllık % Artış	50.3	52.5	53.7	54.4	55.2	56.2	62.9	66.4	67.5	66.1	61.5	59.2	56.8	52.3
Aylık % Artış	1.8	4.0	3.2	5.9	4.7	4.1	6.8	5.8	4.1	3.1	2.4	1.7	0.3	1.0
Aylık % Artış (mevsimsellikten arınmış)	4.0	5.2	4.2	4.7	4.0	4.5	6.1	4.7	3.7	2.9	1.9	2.3	2.4	1.8
TÜKETİCİ FİYATLARI (DİE, 1994=100)														
Yıllık % Artış	64.3	65.0	65.4	64.3	64.7	64.6	68.8	68.9	69.7	67.9	63.8	62.7	58.6	56.2
Aylık % Artış	3.3	3.8	4.2	6.0	6.3	4.2	5.9	4.9	3.7	2.9	2.3	2.2	0.7	2.2
Aylık % Artış (mevsimsellikten arınmış)	5.7	5.3	4.4	4.3	4.3	4.0	6.6	3.5	4.2	3.2	1.9	3.1	2.6	3.0
DÖVİZ KURU (MB alış kuru)														
TL/US\$ (aylık ortalama)	412,175	425,865	434,780	453,017	466,509	496,154	526,390	545,273	563,071	580,175	595,474	616,336	615,254	627,236
Yıllık % Artış	58.2	59.0	59.0	64.9	67.8	68.6	71.7	69.6	65.0	61.2	56.9	56.1	49.3	47.3
Aylık % Artış	4.4	3.3	2.1	4.2	3.0	6.4	6.1	3.6	3.3	3.0	2.6	3.5	-0.2	2.0
FİYAT HADLERİ (DİE, 1994=100)*														
Dış Ticaret Hadleri (İhracat/İthalat)	102.4	100.9	98.3	95.8	98.3	96.1	95.9	94.5	92.6	94.1	95.0	..	..	..
İç Ticaret Hadleri (Tarım/İmalat)	143.0	136.0	134.0	128.6	126.6	121.8	113.0	111.6	113.4	114.6	116.8	119.2	121.0	123.3
İÇ BORÇLANMA YAPISI (satış miktarı ağırlıklı)														
Yıllık Bileşik Faiz (%)	110.5	99.0	113.5	111.4	108.4	96.6	**	37.7	41.7	38.9	34.1	38.7	41.3	33.4
Ortalama Vade (gün)	361	399	669	624	596	661	**	453	392	497	390	421	503	341
ÜCRETLER (DİE, Dönemsel, 1997=100, İmalat Sanayi)														
Saat Başına Reel Ücret Endeksi (yıllık % artış)	8.7	..	..	14.6	..	..	8.9	..	..	-0.4	..	..	..	..
Reel Kazanç Endeksi (yıllık % artış)	9.8	..	..	14.0	..	..	7.4	..	..	0	..	..	..	..

(..) Yayınlanmamış veri

(*) Hesaplama mevsimsellikten arındırılmış seriler kullanılmıştır.

(**) Aralık ayında ibale yapılmamıştır.

TABLO 1.2 ÖNEMLİ EKONOMİK VE MALİ GÖSTERGELER (1999-2000)
DIŞ TİCARET

	2000														
	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	
DIŞ TİCARET (yılılık % artış)															
Değer (Cari dolar fiyatlarıyla)															
İthalat	-13,6	-13,7	-14,8	-0,4	-2,2	9,6	14,7	44,6	40,6	36,5	32,8	36,3	32,8	..	..
İhracat	-6,2	2,1	-13,3	3,0	6,5	8,7	-0,3	11,1	1,8	-4,6	21,6	-2,2	21,6	..	..
Fiyat Endeksi (1994=100)															
İthalat	-10,1	-5,5	-4,4	-2,6	-2,1	2,5	3,1	3,4	6,4	7,6	5,7	..	5,7	..	..
İhracat	-8,4	-7,1	-7,2	-12,3	-8,6	-8,2	-8,9	-9,3	-7,6	-5,7	-4,2	..	-4,2	..	..
Miktar Endeksi (1994=100)															
İthalat	3,0	-2,7	-4,3	13,5	10,4	17,2	19,5	50,6	41,3	40,1	33,8	..	33,8	..	..
İhracat	5,7	3,5	-12,7	13,8	18,2	22,5	12,8	23,1	14,6	7,5	37,2	..	37,2	..	..
DIŞ TİCARET DENGESİ (milyon \$)															
Aylık															
İthalat	3,602	3,618	3,178	3,644	3,559	3,848	4,439	3,219	3,919	4,155	4,429	4,648	4,429	..	..
İhracat	2,122	2,255	1,940	2,274	2,659	2,448	2,232	2,092	2,235	2,291	2,374	2,176	2,374	..	..
Dış Ticaret Dengesi	-1,480	-1,363	-1,238	-1,370	-900	-1,400	-2,207	-1,127	-1,684	-1,864	-2,054	-2,473	-2,054	..	..
12 Aylık Kümülatif															
İthalat	41,006	40,432	39,881	39,865	39,786	40,123	40,692	41,684	42,815	43,925	45,020	46,259	45,020	..	..
İhracat	26,423	26,468	26,171	26,237	26,400	26,595	26,588	26,797	26,837	26,726	27,147	27,098	27,147	..	..
Dış Ticaret Dengesi	-14,583	-13,963	-13,710	-13,628	-13,386	-13,528	-14,104	-14,887	-15,978	-17,199	-17,872	-19,161	-17,872	..	..
ÖDEMELER DENGESİ (milyon \$)															
Aylık															
Cari İşlemler Dengesi	-534	-103	357	-126	311	-611	-1,089	-152	-1,094	-1,084	-949	-1,171	-949	..	..
Dış Ticaret Dengesi*	-1,228	-1,132	-1,003	-986	-513	-973	-1,746	-859	-1,383	-1,597	-1,654	-2,167	-1,654	..	..
Görünmeyenler	694	1,029	1,360	860	824	362	657	707	289	513	705	996	705	..	..
12 Aylık Kümülatif															
Cari İşlemler Dengesi	3,177	3,528	3,097	1,865	1,100	-81	-1,364	-2,386	-3,625	-4,970	-5,205	-6,245	-5,205	..	..
Dış Ticaret Dengesi*	-11,188	-10,630	-10,469	-10,297	-9,937	-10,020	-10,447	-11,186	-12,237	-13,455	-13,997	-15,241	-13,997	..	..
Görünmeyenler	14,365	14,158	13,566	12,162	11,037	9,939	9,083	8,800	8,612	8,485	8,792	8,996	8,792	..	..
Sermaye ve Rezerv Hareketleri															
Net Doğr. Yatırımlar	626	541	501	279	279	160	138	119	25	27	-46	-216	-46	..	..
Portföy Yatırımları	-6,330	-5,783	-2,357	619	648	1,938	3,429	4,277	4,423	4,338	4,662	4,383	4,662	..	..
Net Uzun Vad. Serm. Har.	418	229	720	-175	-58	246	345	277	393	960	1,337	2,303	1,337	..	..
Net Kısa Vad. Serm. Har.	-579	475	-58	4,567	1,635	1,140	759	1,250	1,984	1,730	1,950	1,873	1,950	..	..
Net Hata ve Noksan	-1,228	-513	181	-3,540	814	962	1,899	645	881	733	-693	-180	-693	..	..
Rezerv Hareketleri**	3,916	1,523	-2,084	-3,615	-4,418	-4,365	-5,206	-4,182	-4,081	-2,818	-2,005	-1,918	-2,005	..	..
MERKEZ BANKASI REZERVLERİ (milyar \$)	22,2	23,3	23,1	23,6	24,0	22,6	23,2	23,2	23,6	22,9	22,3	22,6	22,3	24,7	..
DIŞ BORÇ STOKU (milyar \$)	103,9			107,2			111,2			103,5					

(*) İhracat(FOB)-İthalat(FOB). Baulit ticareti dahil
 (**) Arzı İhracat rezerv azalışını gösterir
 (..) Yayımlanmamış veri

TABLO 1.4 ÖNEMLİ EKONOMİK VE MALİ GÖSTERGELER (1999-2000)
PARASAL GELİŞİMLER

	2000														
	1999	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.
PARA ARZLARI (yıllık % değişim)															
Dolaşımdaki Para	55.9	42.9	55.0	55.2	61.9	53.2	81.1	69.7	72	17.6	51.5	76.7	77.7	85.9	
Vadesiz Mevduat	75.5	59.2	71.2	56.4	69.0	75.5	148.6	74.6	102.6	114.2	79.9	96.8	136.5	83.0	
M1	65.8	52.1	63.3	55.8	65.7	64.6	115.9	72.6	88.6	63.4	67.9	87.9	109.1	84.2	
Vadeli Mevduat	99.4	105.1	117.1	119.1	113.9	103.2	106.1	92.4	75.6	71.6	70.2	55.3	54.7	50.4	
M2	91.8	91.6	103.6	103.5	102.2	94.9	108.1	88.0	78.2	69.7	69.6	62.0	65.4	57.2	
Döviz Tevdiat Hesabı (TL)	72.5	76.3	76.6	78.0	87.4	100.1	104.5	110.3	111.4	109.6	97.3	103.8	99.1	91.5	
M2Y	82.9	84.8	91.1	91.7	95.5	97.3	106.5	97.4	92.4	86.6	81.8	80.3	80.0	71.8	
Resmi Mevduat	79.1	3.9	75.9	28.6	50.3	98.5	23.0	143.9	128.6	18.0	20.7	29.5	25.8	81.9	
M.Bank.Diğer Mevduat	-44.1	27.0	0.9	42.0	93.0	-9.7	-49.7	175.7	517.6	707.4	174.8	58.0	769.8	256.6	
M3Y	80.8	81.1	88.6	89.0	94.4	95.5	100.4	98.8	96.2	87.8	81.3	78.1	81.6	74.3	
M2Y (trilyon TL)	26.357	28.920	30.372	32.214	34.674	36.329	40.119	41.062	41.465	43.010	44.581	45.137	47.445	49.685	
M2Y'nin Bileşimi (%)															
Dolaşımdaki Para	5.19	4.73	5.4	5.3	5.1	4.5	5.0	4.5	4.7	4.5	4.6	4.9	5.1	5.1	
Vadesiz Mevduat	5.95	6.85	6.3	5.5	6.1	5.4	7.3	6.6	6.6	7.5	7.5	6.9	7.8	7.3	
Vadeli Mevduat	45.47	45.86	45.8	46.2	45.4	44.6	44.0	44.0	41.6	40.2	40.1	38.6	39.1	40.2	
Döviz Tevdiat Hesabı	43.38	42.56	42.6	43.1	43.4	45.5	43.7	44.9	46.9	47.7	47.8	49.5	48.0	47.4	
Toplam	100.00	100.00	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
KREDİ HACMİ (yıllık % değişim)	41.9	31.9	32.7	32.8	52.3	55.7	52.6	53.2	55.1	53.3	50.2	54.3	59.3	61.5	
TCMB Dolaysız Kredi	16556.6	100.1	100.2	104.9	105.0	105.0	118.8	84.5	81.3	21.2	-17.4	-17.0	-99.0	-18.0	
Mevduat B. Kredi	38.7	29.9	30.7	30.5	50.7	54.2	51.0	53.2	53.9	52.2	49.3	53.4	60.2	61.1	
Kalk. ve Yat. Bankası Kredileri	74.8	75.1	74.7	82.0	81.2	81.8	81.5	53.4	74.1	69.7	64.8	68.0	75.7	69.5	
MB ANALİTİK BİLANÇO SEÇİLMİŞ KALEMLER (milyon \$)	-2,848	-2,751	-2,797	-3,306	-3,392	-2,178	-1,670	-2,071	-2,334	-2,272	-2,125	-2,343	-2,640	-2,760	
Net İç Varlıklar	9,088	9,649	9,792	10,424	10,182	9,398	9,140	9,027	9,514	9,396	9,112	9,204	10,356	10,201	
Net Dış Varlıklar	-513	-950	-1,577	-1,226	-1,637	-1,658	-1,662	-2,362	-3,171	-2,720	-2,614	-1,937	-3,660	-5,166	
Net Kamu	-1,008	-1,656	-2,435	-1,775	-2,313	-3,778	-4,572	-4,907	-3,556	-3,462	-3,568	-2,351	-3,949	-5,451	
Açık Piyasa İşlemleri Borçları															
MB REZERVLERİ/(İÇ BORÇ STOĞU+M2Y, %)	21.1	20.9	20.3	20.5	19.9	19.0	19.4	19.4	19.7	19.1	18.2	18.6	19.4	..	

Net Dış Varlıklar = Dış Varlıklar - (Dış Yükümlülükler + Bankalar Döviz Mevduatı)
 Net İç Varlıklar = Net Kamu + Bankalara Açılan Nakit Kredi + Net API + Diğer + Değerleme Hesabı
 Net Kamu = Kamuya Açılan Nakit Krediler - (Kamu Mevduatı + Döviz Olarak Takip Olunan Mevduat)
 Rezerv Para = Net Dış Varlıklar + Net İç Varlıklar

TÜSİAD KONJONKTÜR

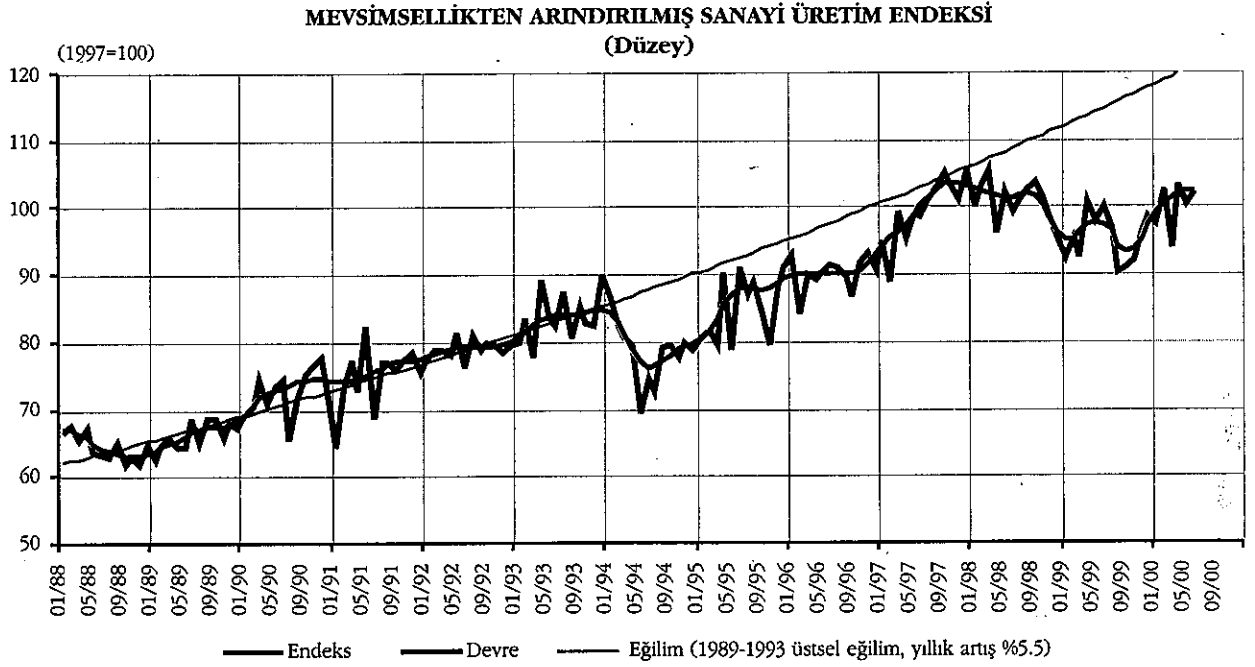
TABLO 2 GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA (1987 fiyatlarıyla, TL)

Harcama Gruplarına Göre

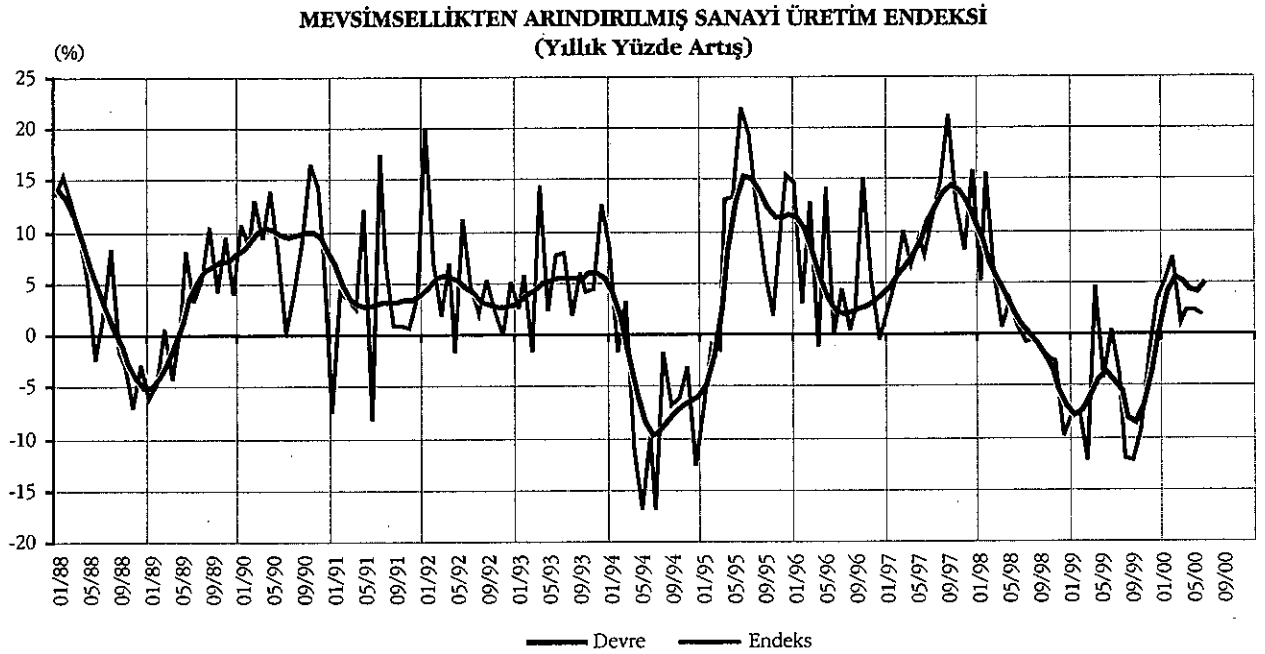
Sektörler İtibariyle

	Yıllık % Artış		Dönemler İtibariyle Yıllık % Artış					Yıllık % Artış		Dönemler İtibariyle Yıllık % Artış					
	1998	1999	1999-1	1999-2	1999-3	1999-4	2000-1	1999	1999	1999-1	1999-2	1999-3	1999-4	2000-1	
Özel Nihai Tüketim Harc.	0.6	-3.1	68.4	-6.8	-0.9	-2.9	-1.9	4.6	8.4	-4.6	-5.0	-4.7	-3.2	-8.3	0.4
Gıda- içki	-11.2	13.3	24.5	-4.3	3.7	1.5	115.6	3.6	8.6	-4.8	-3.1	-5.8	-3.6	-8.2	1.3
Dayanıklı Tüketim Malları	-0.8	-0.3	11.2	-7.4	6.0	-7.7	9.0	21.8	-0.6	-4.2	-16.1	4.3	11.3	-10.9	-1.3
Yarı Dayanıklı Tüketim Malları	0.3	-8.2	10.8	-14.6	-8.1	-4.1	-4.5	-1.7	18.5	2.4	4.8	5.9	8.9	-6.5	-3.4
Enerji-Ulaştırma-Haberleşme Hizmetleri	4.9	-5.2	9.7	-1.9	-0.5	-2.1	-14.5	-3.7	2.0	-5.0	-9.8	0.8	-8.3	-2.6	2.8
Konut Sahipliği	-0.8	-11.8	6.6	-13.2	-15.1	-13.7	-4.5	9.0	9.3	-7.3	-20.5	5.3	-7.4	-6.3	0.3
Devletin Nihai Tüketim Harc.	2.1	1.1	5.6	2.0	2.1	1.0	-0.8	-1.0	1.2	-5.7	-10.8	0.3	-9.1	-3.0	2.5
Maaş-Ücret	7.8	6.5	8.7	10.4	2.1	9.1	5.7	0.3	5.3	1.3	2.4	2.9	-1.8	2.0	6.0
Mal ve Hizmet Alımı	5.9	-2.7	4.4	7.8	0.7	0.8	2.0	2.2	0.7	-12.8	-10.5	-11.5	-13.4	-15.2	-2.5
Gayri Safi Sabit Sermaye Ols.	10.0	10.6	4.3	16.6	4.1	19.6	7.9	-4.1	1.4	-6.8	-13.2	-4.1	-9.3	-0.7	10.1
Kamu Sektörü	-3.9	-16.0	25.6	-19.5	-16.2	-14.3	-14.6	10.6	2.0	-5.6	-12.9	-1.4	-8.1	0.0	10.0
Makine Teçhizat	13.9	-4.1	6.8	-1.5	21.0	-7.8	-13.7	3.0	-1.9	-13.6	-14.8	-18.4	-15.6	-4.7	10.6
Bina İnşaatı	19.1	11.2	2.3	6.0	105.4	5.6	-13.1	37.6	4.9	-4.0	-7.5	1.1	-2.4	-7.4	5.7
Bina Dışı İnşaat	25.0	-1.6	1.7	-6.5	3.4	-9.1	2.7	4.9	6.9	5.3	7.8	7.5	2.5	3.8	0.8
Özel Sektör	6.3	-15.0	2.8	-3.3	-7.5	-15.1	-22.1	-19.0	2.1	1.1	2.0	2.1	1.0	-0.8	-1.0
Makine Teçhizat	-8.3	-19.6	18.8	-22.0	-24.1	-16.2	-15.3	11.9	3.4	-4.8	-8.5	-0.8	-5.8	-4.2	4.0
Bina İnşaatı	-12.3	-26.4	10.2	-29.2	-33.2	-21.7	-18.5	22.9	6.0	6.1	7.6	7.3	5.2	4.5	2.9
Stok Değişimleri	-1.8	-9.8	8.6	-9.4	-8.9	-10.2	-10.5	-3.1	3.2	-5.4	-9.1	-1.7	-6.3	-4.4	4.2
Mal ve Hizmet İhracatı	12.0	-7.0	29.7	-8.1	-10.2	-10.6	1.2	7.4	5.9	2.7	7.8	0.7	0.8	2.0	2.2
Mal ve Hizmet İthalatı	2.3	-3.7	34.2	-16.6	-0.9	-2.1	5.2	25.0	1.7	2.5	1.9	0.8	2.3	5.0	0.7
G.S.Y.I.H (Talep)	3.2	-5.1	100.0	-9.0	-2.2	-5.9	-3.3	5.1	3.3	-5.0	-8.2	-1.6	-6.1	-4.1	4.1
G.S.Y.I.H (Arz)	3.1	-5.0	-	-9.1	-1.7	-6.0	-3.4	5.6	-1.0	-5.7	-21.6	-4.7	-6.0	12.8	32.5
									3.1	-5.0	-9.1	-1.7	-6.0	-3.4	5.6

GRAFİK 1

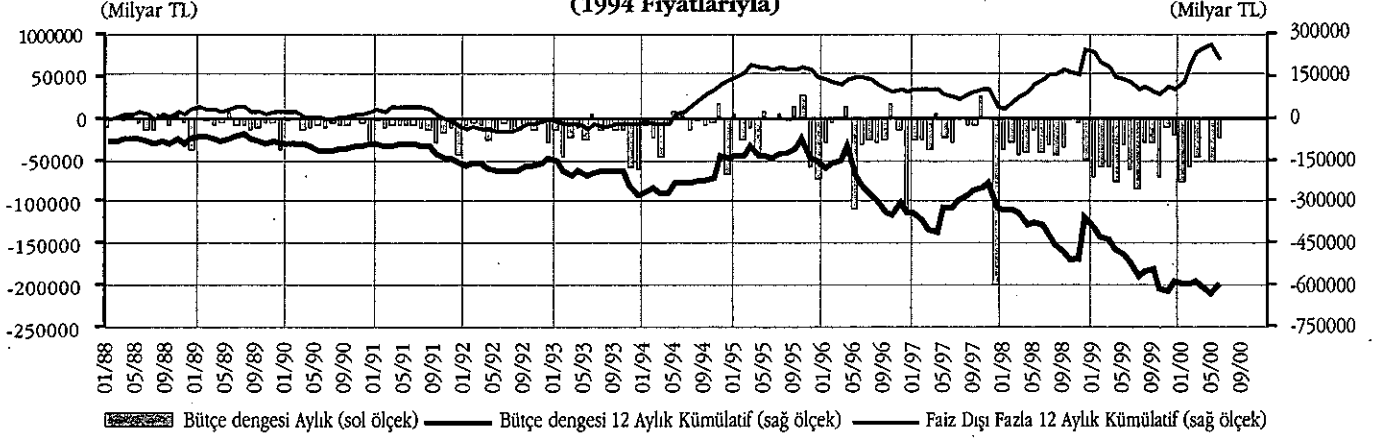

GRAFİK 2

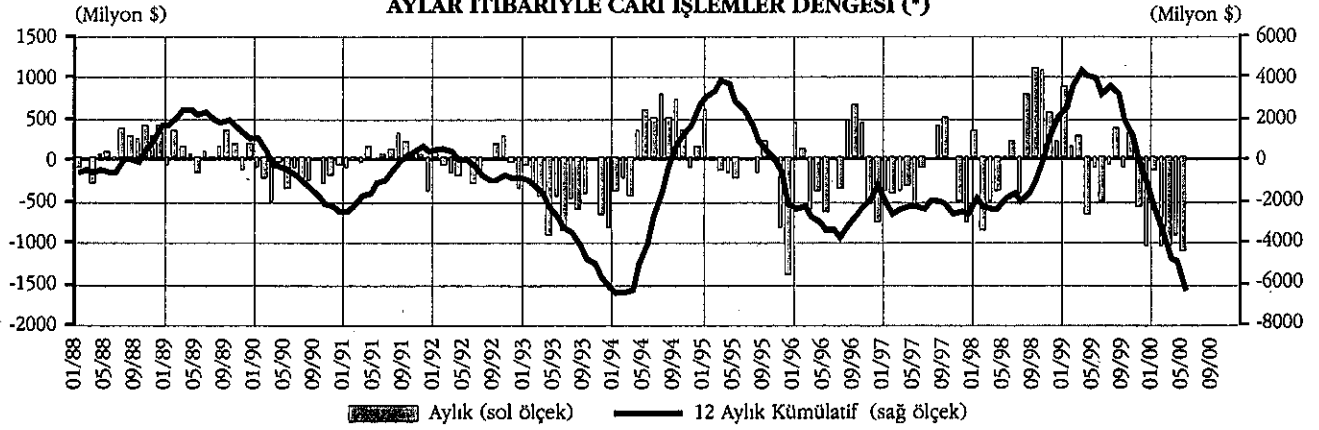
GRAFİK 3

AYLAR İTİBARIYLA KONSOLİDE BÜTÇE DENGESİ
(1994 Fiyatlarıyla)

GRAFİK 4

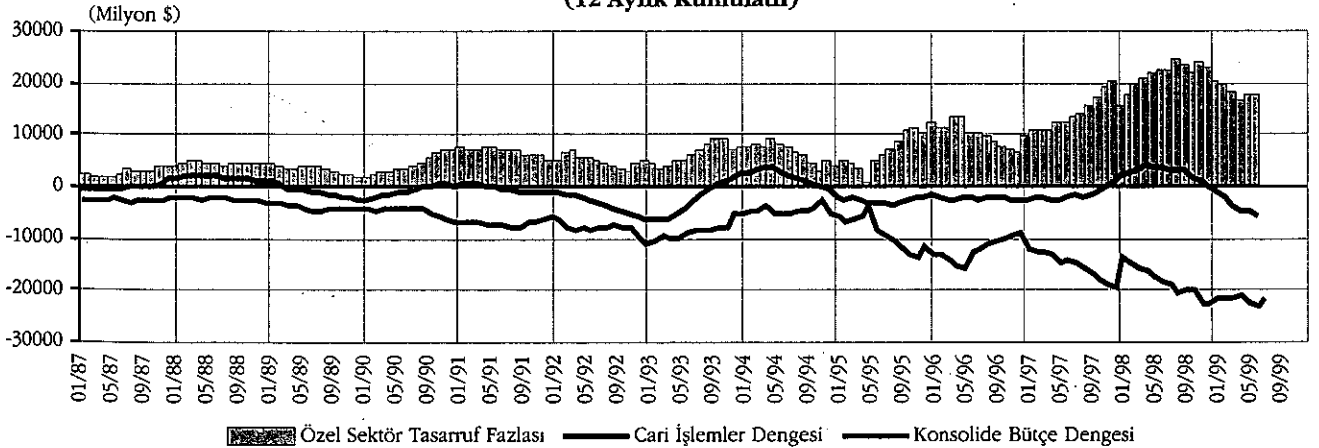
AYLAR İTİBARIYLA CARI İŞLEMLER DENGESİ (*)

(*) 1/96 döneminden itibaren baval ticareti dahil aylık rakamlar kullanılmaktadır.

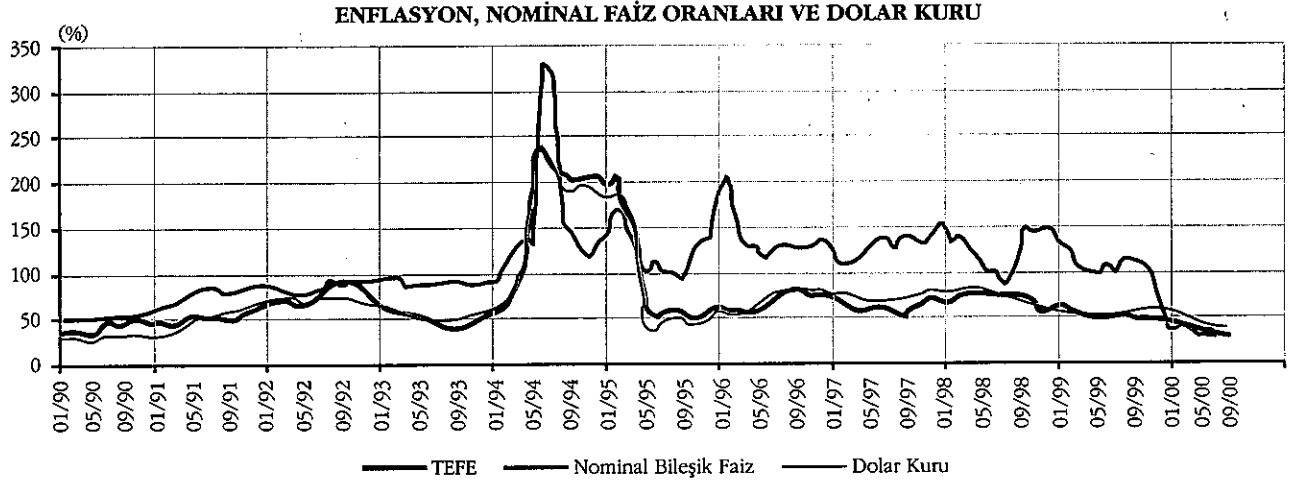
GRAFİK 5

YATIRIM - TASARRUF DENGESİ (*)
(12 Aylık Kümülatif)

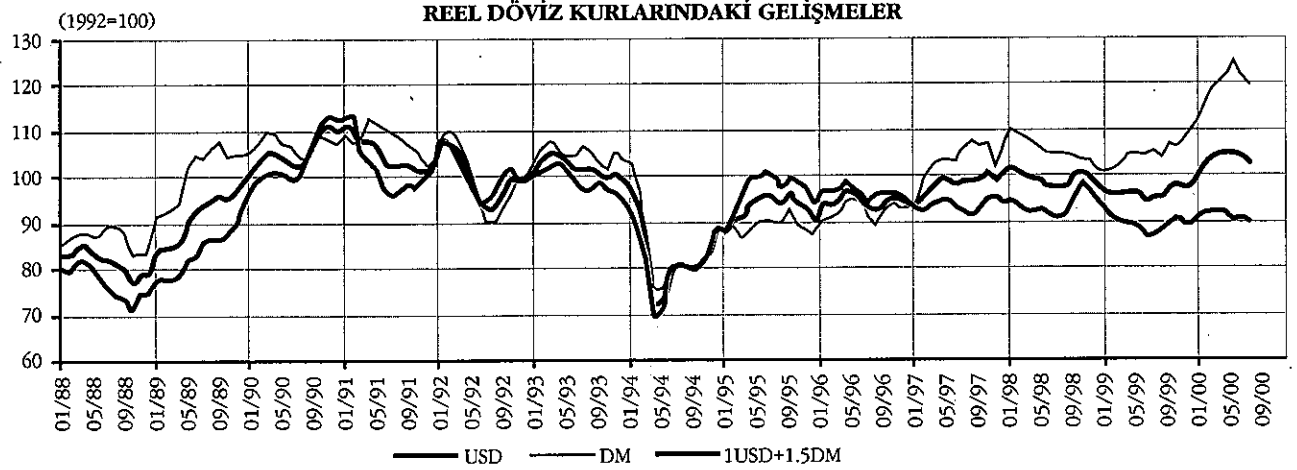

(*) Toplam Kamu Kesimi Tasarruf Açığı verisinin aylık olarak izlenememesi nedeniyle, Konsolide Bütçe Açığı gösterge olarak kullanılmıştır. Özel Sektör Net Tasarruf göstergesi ise Konsolide Bütçe Açığı ve Cari İşlemler Dengesi verilerinin cebirsel toplamı olarak hesaplanmıştır. Cari İşlemler Dengesi serisindeki kırılma, 1/96 döneminden itibaren baval ticareti dahil aylık rakamların kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

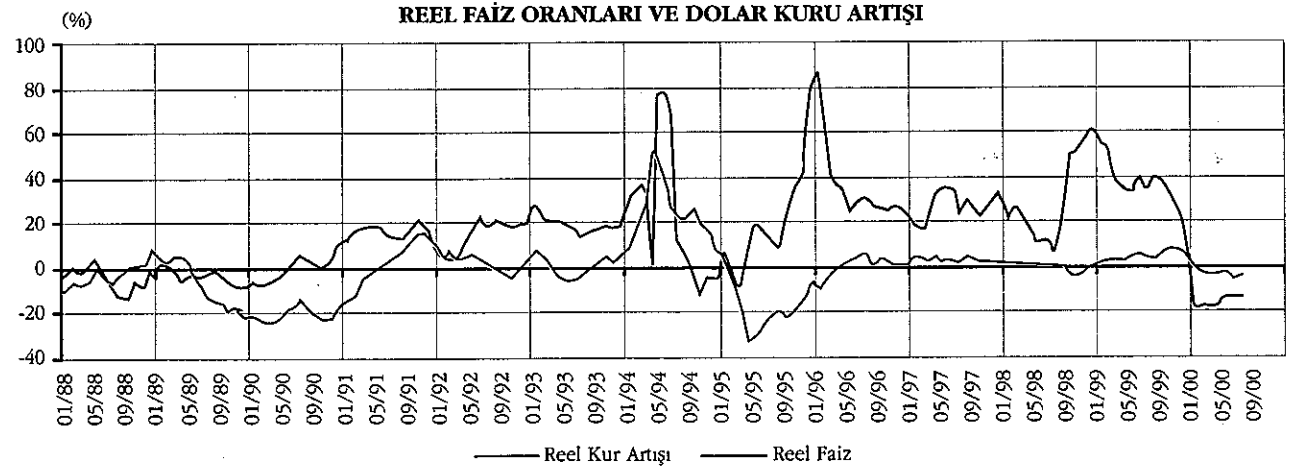
GRAFİK 6

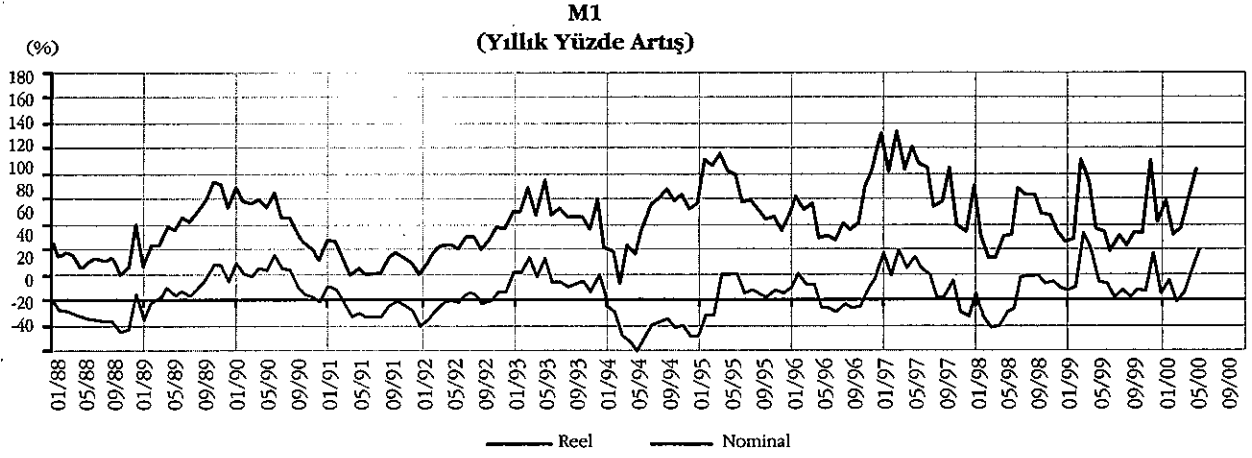
GRAFİK 7

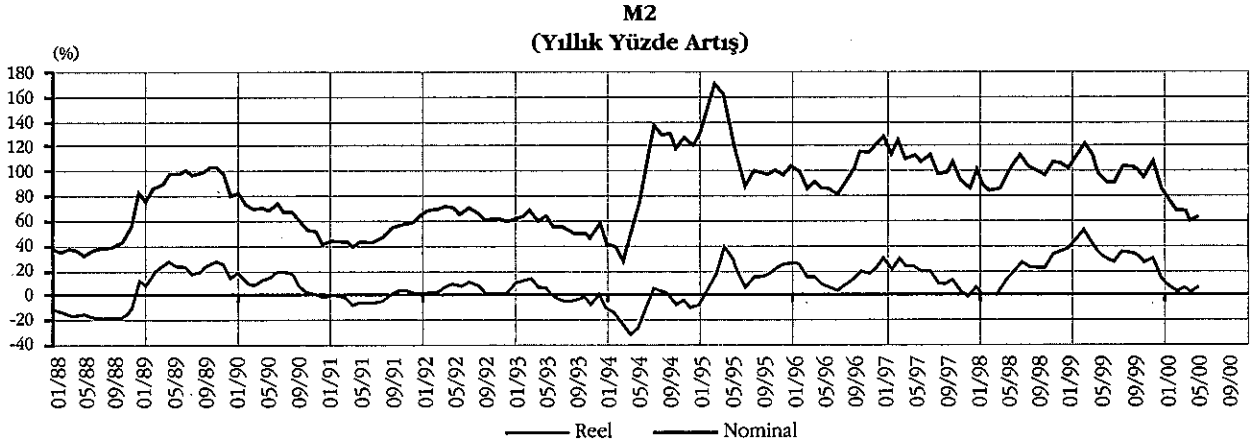
GRAFİK 8

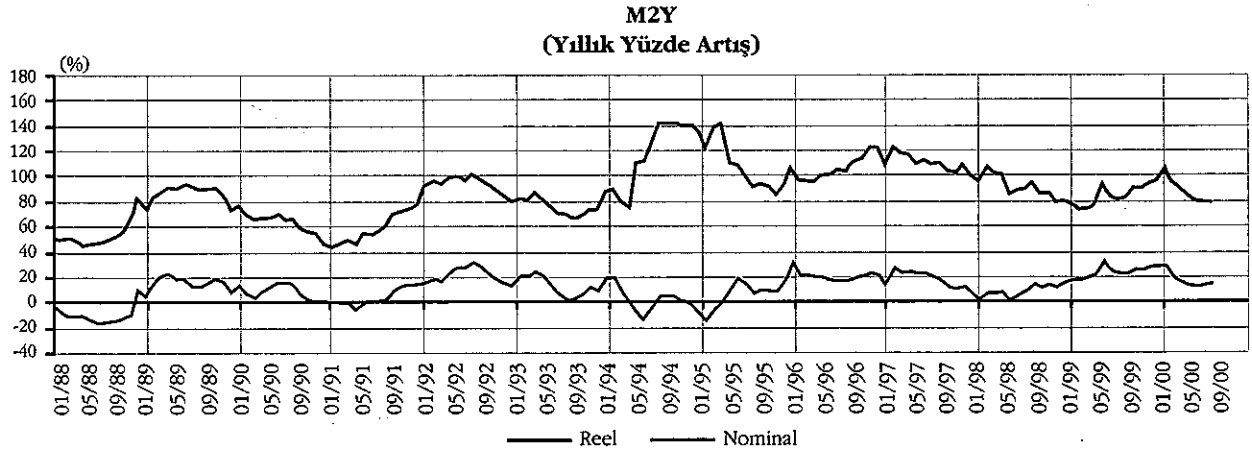
GRAFİK 9

GRAFİK 10

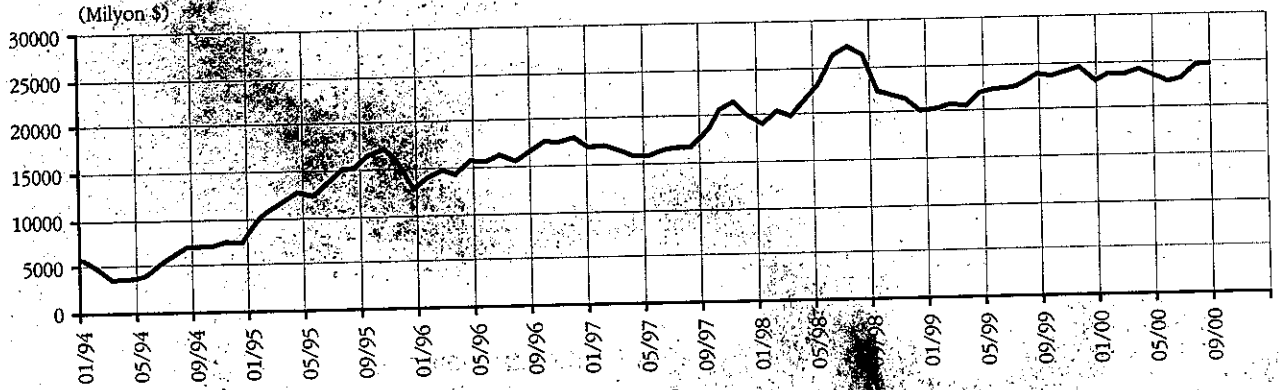

GRAFİK 11

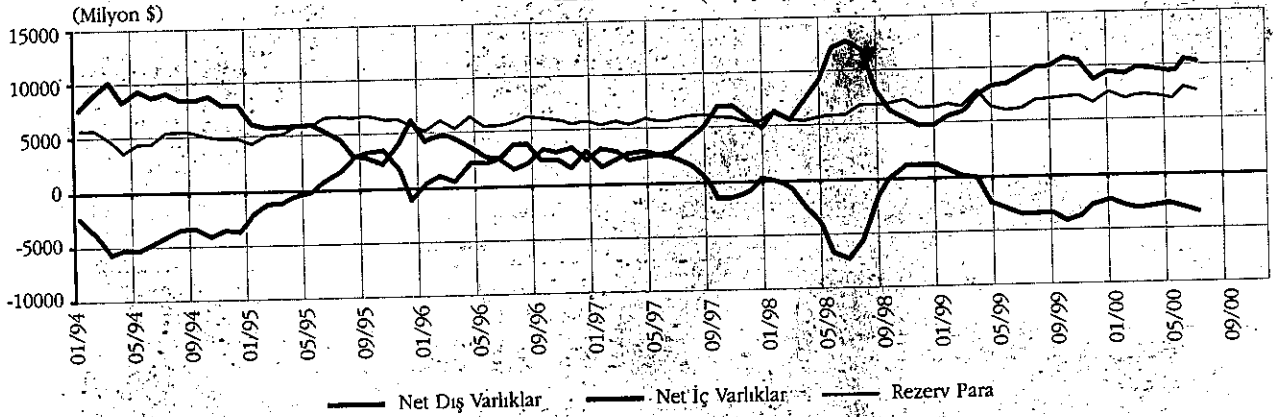
GRAFİK 12

MERKEZ BANKASI DÖVİZ REZERVLERİ

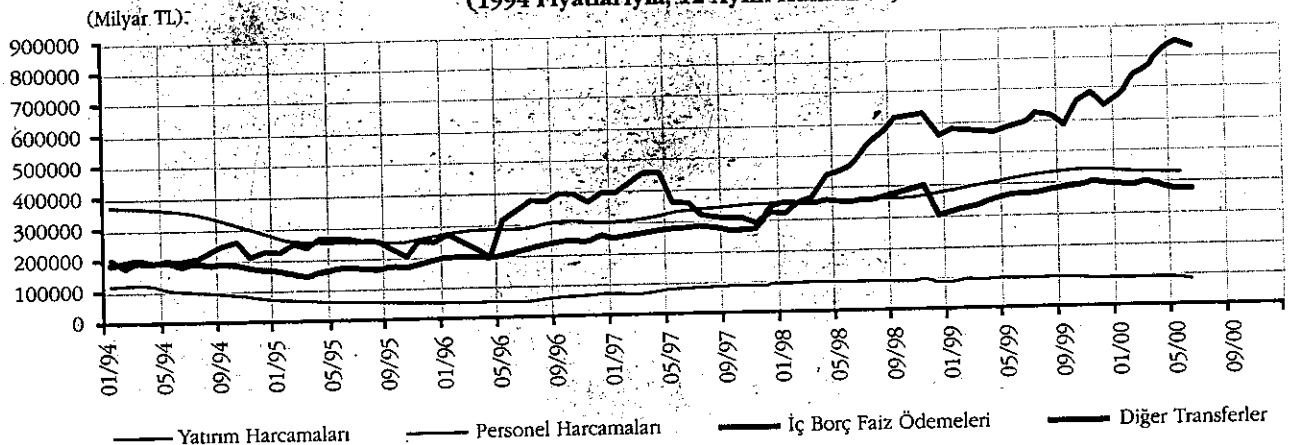
GRAFİK 13

ANALİTİK BİLANÇO

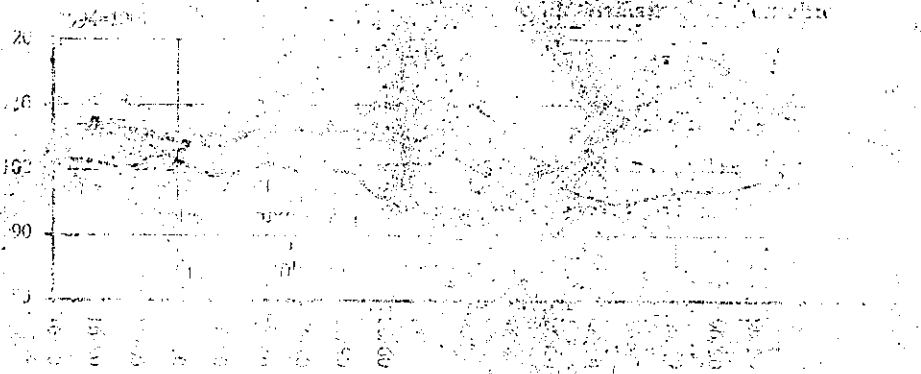
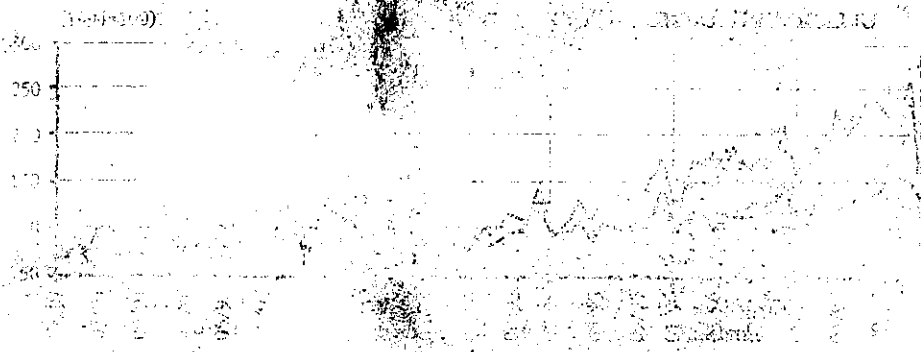

GRAFİK 14

KONSOLİDE BÜTÇE HARCAMALARI
(1994 Fiyatlarıyla, 12 Aylık Kümülatif)

100
150
200
250
300

TÜSİAD MAKROEKONOMİK SENARYO

Temmuz 2000

	1999				2000				2001				Yıllık		
	1.Çeyrek	2.Çeyrek	3.Çeyrek	4.Çeyrek	Yıllık	1.Çeyrek	2.Çeyrek	3.Çeyrek	4.Çeyrek	Yıllık	1.Çeyrek	2.Çeyrek		3.Çeyrek	4.Çeyrek
Gelir (GSMH/sabit fiyatlarla)*	-8.7	-3.2	-7.4	-6.1	-6.4	4.2	4.5	5.2	5.5	4.9	5.1	5.3	5.2	5.0	5.2
Enflasyon (TEFE)*	48.8	50.1	53.6	58.2	53.1	66.6	59.1	48.0	35.3	50.7	23.0	17.7	16.0	14.0	17.5
Rezerv Para *	84.1	66.2	64.1	71.7	70.7	76.6	75.1	60.4	48.7	63.5	33.6	28.5	20.4	17.8	24.6
Konsolide Bütçe Geliri (tril TL)	2,994	4,519	5,092	6,367	18,973	7,480	8,046	8,410	9,094	33,029	8,278	8,864	9,671	10,366	37,179
Konsolide Bütçe Gideri (tril TL)	5,447	7,021	7,331	8,216	28,014	11,381	12,281	11,002	11,483	46,147	9,985	10,283	11,983	13,102	45,353
Konsolide Bütçe Dengesi (tril TL)	-2,452	-2,501	-2,239	-1,849	-9,041	-3,901	-4,235	-2,592	-2,390	-13,118	-1,706	-1,420	-2,313	-2,735	-8,174
Faiz Harcamaları (tril TL)	2,344	3,054	2,803	2,521	10,721	6,602	6,428	4,192	2,778	20,000	3,678	3,346	2,854	2,353	12,230
Konsolide Bütçe Dengesi (milyar \$)	-7.2	-6.3	-5.1	-3.7	-22.4	-6.9	-7.0	-4.1	-3.7	-21.7	-2.5	-2.0	-3.2	-3.6	-11.3
Faiz Dışı Büt. Dengesi (GSMH'ya oran, %)					2.1					5.8					2.8
Kons.Büt.Dengesi(GSMH'ya oran, %)					-11.6					-11.1					-5.6
Nominal Döviz Kuru (TL/\$)	340,696	395,326	437,887	496,351	417,565	562,840	609,022	628,480	647,491	611,958	671,944	699,866	730,956	757,600	715,091
Nominal Döviz Kuru*	55.3	56.5	61.0	69.5	61.1	65.2	54.1	43.5	30.5	46.6	19.4	14.9	16.3	17.0	16.9
Reel Döviz Kuru (1992=100)	92.22	89.19	89.16	90.82	90.35	93.01	92.13	91.96	94.14	92.81	95.82	94.38	91.75	91.69	93.41
Reel Döviz Kuru*	-4.2	-4.1	-4.6	-6.7	-4.9	0.9	3.3	3.1	3.7	2.7	3.0	2.4	-0.2	-2.6	0.6
Nominal Faiz (bileşik %)	119.7	103.3	107.9	102.5	108.3	39.4	38.0	36.4	32.8	36.7	29.0	22.2	19.7	17.7	22.1
Reel Faiz (bileşik %)	47.6	35.4	35.4	28.0	36.6	-16.3	-13.3	-7.8	-1.8	-9.8	4.9	3.8	3.1	3.3	3.8
İhale (milyar \$)	8.1	10.3	10.4	11.8	40.7	11.3	12.2	11.8	13.2	48.5	11.4	12.5	12.1	13.0	49.0
İhracat (milyar \$)	6.5	6.3	6.5	7.3	26.6	6.4	6.5	7.0	8.4	28.4	6.8	7.1	7.7	8.9	30.7
Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	-1.6	-4.0	-4.0	-4.5	-14.1	-4.9	-5.6	-4.8	-4.8	-20.1	-4.5	-5.4	-4.4	-4.1	-18.4

İtaliye rakamları TÜSİAD tabiriindedir.
(*) Bir önceki yılın aynı dönemine göre yıllık yüzde değişimi gösterir.
(**) Hükümet yıl sonu enflasyon hedefi %20

YÖNETİM
TÜSİAD: Meşrutiyet Caddesi 7-i, Tepebaşı 80050, İSTANBUL. Tel:(0212) 249 54 48 - 249 07 23 Fax: (0212) 249 13 50
TÜSİAD Adına Sahibi: Erkut Yüceoğlu Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Ümit İzmen
Yayın Kurulu: Erkut Yüceoğlu, Korkmaz İlikorur, Haluk Tükel, Ümit İzmen, Eda Alidedeoglu, Türker Hamzaoglu
Yapım: Lehib Yalçın Yayınları ve Basım İşleri A.Ş.

TÜSİAD KONJONKTÜR'ün 24. sayısı Temmuz ayı itibarıyla bitiren son rakamlarında ve tabminlerine dayanılarak hazırlanmıştır.
Tüm hakları saklıdır. © TÜSİAD 2000
Yayın No. TÜSİAD-T/2000-07-286

